

Ф.112,а.е.182,л.1; **43.** Цариградски вестник, бр.464,1.1.1860г.; **44. Велев, С.** Документи из архивата на българската добродетелна дружина. Сп.Училищен преглед, год.XII,1907, Неофициален отдел, с.263; **45.** Пак там; **46.** ИМ-Габрово, Инв № 1469 - В; **47.** Пак там, Инв.№№ 529,533 -В; Жечев,Н. Букурещ - културно средище на българите през Възраждането. С.,1991,с.208-209; **48.** В.Независимост, бр.5,17.XI.1873г.; Жечев,Н.Цит.съч.с.264; **49. Чилингиров, Ст.** Българските читалища преди Освобождението. Принос към историята на българското Възраждане. С.,1930,с.154; **50. Жечев,Н.** Цит.съч.,247; **51.** НБКМ-БИА, Ф.116,а.е.6,л.1; **52.** Пак там, л.48-49; ИМ-Габрово, Инв.№№ 1864,1865 -В; **53.** ДА-Габрово, Ф.5 К; ЦДА,Ф.176,оп.21,а.е.173,л.1,54 б; НА-БАН, Ф.1 К, оп.2,а.е.1119,л.1; **54.** НА-БАН, Ф.1 К, оп.2,а.е.1119,л.2

ХАНЪТ НА ГАБРОВЦИ В БУКУРЕЩ И НЕГОВИТЕ СОБСТВЕНИЦИ

Мария - Тоска Шкодрева

В края на XVIII и началото на XIX век, Габрово израства като център на многобройни занаяти. Енергични габровци търсят пазар за своите занаятчийски изделия. Находчиви и смели, те разширяват дейността си и увеличават печалбите си. Появяват се богати търговци като хаджи Велчо и хаджи Иванчо Мустакови, хаджи Христо Рачков, хаджи Николай Мустаков, Нено Новаков, Маноил хаджи Велчов, хаджи Станчо Априлов, хаджи Теодосия, хаджи Йовчев, Никифор Априлов и др.¹ Пред името на повечето от тях стои думата "хаджи" като „благородническа“ титла, символ на имот и власт.

Феодалните размирици през този период в Турската империя и голямата несигурност за живота на хората, стават причина много от тях да напуснат родните си места. Така през последните десетилетия на XVIII век от Габрово емигрират хаджи Теодоси Йовчев, Никифор Априлов, хаджи Иванчо и хаджи Велчо Мустакови. Някои от тях се установяват в Москва, други в Букурещ, като продължават да поддържат стопански връзки с родината си и Габрово.²

През първото десетилетие на XIX век установилите се във Влашко Габровци братя Мустакови, Николай Келифаров, Теодоси Йовчев и Никифор Априлов натрупват състояние, което стимулира тяхната предприемчивост и самочувствие. Те участват в обявления търг за мястото на Стария дворец на княз Брънковяну в Букурещ, изгорял преди време и спечелват наддаването. Своята нова собственост разделят на парцели чрез жребий.³ Остават по средата място за улица и започват да строят от двете страни къщи, дюкяни, работилници, ханове, от които започват да печелят добри пари.⁴

Така в центъра на влашката столица се появява габровска търговска колония - Габровска улица (Strada gabrovenilor) и известния Габровски хан (Hanul gabrovenilor) разположен на голяма площ, с излаз на две улици. Този Габровски хан е един от